

Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW) KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Akker is dynamischer dan Amsterdam

van Gils, S.

2016

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in KNAW Research Portal](#)

citation for published version (APA)

van Gils, S. (2016). *Akker is dynamischer dan Amsterdam*. Groen Kennisnet.
<http://www.groenkennisnet.nl/nl/groenkennisnet/show/Akker-is-dynamischer-dan-Amsterdam.htm>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the KNAW public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the KNAW public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

pure@knaw.nl

Akker is dynamischer dan Amsterdam

20 juni 2016

Deel 1 van het drieluik 'Eten uit een speculatielandschap'. Drieluik vol speculatie over voedsellandschappen van de toekomst.

Veranderingen in de landbouw hebben het landschap drastisch op zijn kop gezet. Nu problemen zoals vervuiling, klimaatverandering en bodemuitputting zich opstapelen, staat de Nederlandse landbouw wellicht aan de vooravond van een nieuwe veranderingsgolf.

Wie door de binnenstad van Amsterdam wandelt, laat zich gemakkelijk meevoeren door de geschiedenis. Historische gebouwen en grachten vertellen stuk voor stuk verhalen.

Historische binnenstad

Dat grachtenpanden inmiddels dienst hebben als consultancybureau of kunstgalerie en grachten functioneren als rondvaartbootverbindingsweg, doet daar niets aan af. De historische binnenstad ademt – de naam zegt het al – historie. Dat kun je van een gemiddeld Nederlands landbouwlandschap toch niet zeggen. Coulisselandschappen vol houtwallen, minipercelen en andere kleinschaligheid hebben plaats gemaakt voor grootschalige voedselproductie. Natuurlijk, oude houtwallen of historische boerderijen zijn er echt nog wel, maar het beeld wordt toch vooral bepaald door rationeel rechte percelen van gifgroen maïs, afgewisseld met wintertarwe en aardappels.

Sinds 1970 is de tarweoogst bijna verdubbeld. Foto: Stijn van Gils

Tarweoogst verdubbeld

Die overgang heeft zich, vooral dankzij ruilverkaveling, in rap tempo afgespeeld. Mét resultaat. Zo vertellen de statistieken van de VN Wereldlandbouworganisatie (FAO) dat de Nederlandse tarweopbrengst per hectare sinds 1970 bijna verdubbeld is. Tegelijkertijd staat de landbouwsector enorm onder druk. De landbouw is niet alleen één van de grootste oorzaken van biodiversiteitsverlies, maar ook een enorme energieverzinder: er zijn berekeningen die laten zien dat voor de productie van één calorie voedsel, de energie van zo'n tien calorieën nodig is. De landbouw is verder niet alleen een belangrijke oorzaak voor klimaatverandering, maar via heftigere stormen en langere perioden van droogte, ook slachtoffer. Ondertussen neemt de bodemvruchtbaarheid op diverse plaatsen af en kampen klei- en veenbodems met bodemdaling, vanwege de ontwatering die voor de landbouw nodig is.

Met andere woorden: de landbouw is in de laatste decennia radicaal veranderd en goeie kans dat de huidige problemen een nieuwe radicale veranderingsgolf opstuwten. De kans is groot dat de huidige landbouw plaats gaat maken voor iets nieuws. Er komt een dag waarop een gifgroene maïsakker als monument wordt aangewezen en ergens in een hoekje met kunstmest in stand gehouden wordt. Landbouw is nu eenmaal dynamischer dan de binnenstad van Amsterdam.

Morgen in deel 2: Natuur als boer..